

Sygn. akt X U 423/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 stycznia 2018 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu X Wydział Pracy

i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marcin Szajner

Protokolant: Ewa Trawińska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 stycznia 2018 r. we W.

sprawy z odwołania K. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

z dnia 31 maja 2017 r. znak: (...)

w sprawie K. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

o zasiłek chorobowy

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. z dnia 31 maja 2017 r. znak: (...) w ten sposób, iż ustala, że podstawa wymiaru zasiłku chorobowego wnioskodawczyni K. W. za okres od 1 listopada 2016 r. do 8 stycznia 2017 r. wynosi 4.218,92 zł.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 maja 2017 r. (znak: (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. ustalił, że podstawa wymiaru zasiłku chorobowego ubezpieczonej K. W. za okres od dnia 1 listopada 2016 r. do dnia 8 stycznia 2017 r. wynosi 1 941,53 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że podstawę wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego ubezpieczonemu będącemu pracownikiem stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacone za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy. Podstawa wymiaru zasiłku chorobowego z tytułu pracy w pełnym wymiarze czasu pracy nie może być niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, po odliczeniu kwoty odpowiadającej 13,71 % tego wynagrodzenia. Podstawa wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego nie może być wyższa niż kwota wynosząca 100 % przeciętnego wynagrodzenia. Organ rentowy wskazał dalej, że dowodem stanowiącym podstawę przyznania i wypłaty przez ZUS zasiłku chorobowego ubezpieczonemu jest zaświadczenie płatnika składek, wystawione na druku ZUS Z-3.

Z posiadanej przez organ rentowy dokumentacji wynika, że ubezpieczona w okresie od dnia 1 kwietnia 2015 r. do dnia 31 października 2016 r. była zatrudniona w (...) Sp. z o.o. W związku z wnioskiem płatnika składek organ rentowy przejął wypłatę świadczeń z ubezpieczenia społecznego dla pracowników, w stosunku do których spółka zalegała z

wypłatą wynagrodzeń. Organ rentowy podejmował bezskutecznie próby uzyskania od płatnika składek druku ZUS Z-3. W dniu 10 stycznia 2017 r. do organu rentowego wpłynęły dokumenty przesłane przez ubezpieczoną, m.in. kserokopie umów o pracę i aneksów. W dniu 4 lutego 2017 r. firma (...) Sp. z o.o. przedłożyła dokument wyrejestrowujący ubezpieczoną z ubezpieczeń społecznych od dnia 1 listopada 2016 r. Organ rentowy ustalił uprawnienia do zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia w w/w firmie, tj. od dnia 1 listopada 2016 r. do dnia 8 stycznia 2017 r. W tym celu organ rentowy przyjął wynagrodzenie za okres od października 2015 r. do września 2016 r. z uwzględnieniem art. 45 ustawy zasiłkowej, tj. wynagrodzenie minimalne za każdy z tych miesięcy. W ten sposób organ rentowy ustalił podstawę wymiaru zasiłku chorobowego na kwotę 1 574,80 zł, a następnie podniósł ją do wysokości minimalnego wynagrodzenia (odpowiednio 1 596,37 zł do dnia 31 grudnia 2016 r. i 1 725,80 zł od dnia 1 stycznia 2017 r.).

Po ponownej analizie nadesłanych przez ubezpieczoną dokumentów organ rentowy postanowił przyjąć przy ustaleniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego kwotę wynagrodzenia zasadniczego, wskazaną w porozumieniu zmieniającym do umowy o pracę z dnia 30 maja 2014 r., tj. kwotę 3 000 zł brutto miesięcznie. Kwota ta została pomniejszona o składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości 13,71 %. Płatnik składek nie odprowadził należnych składek za miesiące od lipca 2016 r. do września 2016 r., zatem organ rentowy za te miesiące nie wliczył wynagrodzenia do podstawy wymiaru zasiłku. Wobec powyższego podstawa wymiaru zasiłku chorobowego za okres od dnia 1 listopada 2016 r. do dnia 8 stycznia 2017 r. została obliczona na podstawie wynagrodzenia zasadniczego po 3 000 zł brutto (minus 13,71 %) za miesiące październik 2015 r. – czerwiec 2016 r., oraz po 0,00 zł za miesiące lipiec, sierpień i wrzesień 2016 r. Suma powyższych kwot (23 298,30 zł) została podzielona przez organ rentowy przez 12 miesięcy, co dało kwotę 1 941,53 zł brutto. Tę kwotę organ rentowy przyjął jako podstawę wymiaru zasiłku w spornym okresie.

Pismem z dnia 26 czerwca 2017 r. **odwołanie** od opisanej decyzji wniosła ubezpieczona K. W. (k. 3, 4).

W uzasadnieniu ubezpieczona podniosła, że kilkakrotnie interweniowała u byłego pracodawcy w sprawie zaświadczenia ZUS Z-3. W ocenie ubezpieczonej organ rentowy niezasadnie, ustalając podstawę wymiaru zasiłku chorobowego, uwzględnił także miesiące lipiec – wrzesień 2016 r., w których to ubezpieczona nie otrzymała wynagrodzenia, a pracodawca nie uiścił należnych składek na ubezpieczenia społeczne. Ubezpieczona dodała, że na wniosek organu rentowego przedłożyła wszelkie stosowne dokumenty, na podstawie których organ rentowy, po ponownym przeliczeniu, uwzględnił kwotę wynagrodzenia miesięcznego na poziomie 3 000 zł brutto. Wnioskodawczyni podkreśliła, że nie od takich kwot, lecz od kwot zdecydowanie wyższych, odprowadzane były składki na ubezpieczenia społeczne, w tym ubezpieczenie chorobowe. Ubezpieczona dodała, iż ma świadomość, że podstawa wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego nie może być wyższa niż kwota wynosząca 100 % przeciętnego wynagrodzenia.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 12 lipca 2016 r. organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania. Organ rentowy **podtrzymał argumentację** zaprezentowaną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (k. 16).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona K. W. w okresie od dnia 1 kwietnia 2009 r. pozostawała zatrudniona w (...) Sp. z o.o. w K.. Z dniem 1 czerwca 2014 r. zakład pracy w postaci przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. przeszedł na innego pracodawcę, tj. (...) Sp. z o.o. w K., na mocy art. 23¹ k.p. Od dnia 1 czerwca 2014 r. pracodawcą ubezpieczonej była spółka (...) Sp. z o.o. w K.. W porozumieniu zmieniającym umowę o pracę, zawartym w dniu 30 maja 2014 r., strony stosunku pracy wskazały, że od dnia 1 czerwca 2014 r. ubezpieczonej będzie przysługiwać wynagrodzenie w wysokości 3 000 zł brutto miesięcznie oraz premia regulaminowa. Z dniem 1 kwietnia 2015 r. doszło do przejścia zakładu pracy na nowego pracodawcę, tj. (...) Sp. z o.o. Od 1 kwietnia 2015 r. do dnia 31 października 2016 r. ubezpieczona pozostawała zatrudniona w (...) Sp. z o.o. i z tego tytułu podlegała do ubezpieczeń społecznych.

W Regulaminie wynagradzania pracowników (...) Sp. z o.o. wskazano, że pracownik nie zachowuje prawa do premii uznaniowej za okres absencji chorobowej, a podstawa zasiłku chorobowego jest ustalana z uwzględnieniem premii uznaniowej (§ 18 ust. 2). Regulamin wynagradzania nie zawierał postanowień dotyczących ewentualnego prawa

do premii regulaminowej za okres absencji chorobowej. W Regulaminie premiowania, stanowiącym załącznik do Regulaminu wynagradzania, wskazano natomiast, że premia regulaminowa ma charakter miesięczny i przysługuje z tytułu wykonania zadań własnych (§ 2).

W okresie od października 2015 r. do czerwca 2016 r. ubezpieczona otrzymała przelewem na rachunek bankowy od pracodawcy następujące kwoty netto tytułem wynagrodzenia:

- za październik 2015 r. – 3 984,36 zł;
- za listopad 2015 r. – 4 491,24 zł;
- za grudzień 2015 r. – 4 360,62 zł;
- za styczeń 2016 r. – 4 611,30 zł;
- za luty 2016 r. – 4 686,10 zł;
- za marzec 2016 r. – 4 686,10 zł;
- za kwiecień 2016 r. – 4 690,10 zł;
- za maj 2016 r. – 4 690,10 zł;
- za czerwiec 2016 r. – 4 690,10 zł.

We wskazanym okresie podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wnioskodawczyni wyniosła:

- za październik 2015 r. – 5 873,00 zł;
- za listopad 2015 r. – 5 693,00 zł;
- za grudzień 2015 r. – 6 420,00 zł;
- za styczeń 2016 r. – 6 232,00 zł;
- za luty 2016 r. – 6 592,00 zł;
- za marzec 2016 r. – 6 700,00 zł;
- za kwiecień 2016 r. – 6 700,00 zł;
- za maj 2016 r. – 6 700,00 zł;
- za czerwiec 2016 r. – 6 700,00 zł.

Za miesiące od lipca 2016 r. do września 2016 r. (...) Sp. z o.o. nie wypłacił wnioskodawczyni wynagrodzenia i nie odprowadził składek na ubezpieczenie społeczne wnioskodawczyni.

W dniu 20 października 2016 r. ubezpieczona stała się niezdolna do pracy z powodu choroby. Niezdolność do pracy trwała nieprzerwanie do dnia 8 stycznia 2017 r. W dniu 4 lutego 2017 r. (...) Sp. z o.o. przedłożył dokument wyrejestrowujący wnioskodawczynię z ubezpieczeń społecznych od dnia 1 listopada 2016 r.

Ubezpieczona wniosła do organu rentowego o wypłatę zasiłku chorobowego za okres od dnia 1 listopada 2016 r. do dnia 8 stycznia 2017 r.

W związku z powyższym wnioskiem organ rentowy prowadził korespondencję z (...) Sp. z o.o., mając na celu uzyskanie od płatnika składek zaświadczenie ZUS Z-3. Wobec braku uzyskania takiego zaświadczenia mimo kilkukrotnych wezwań, organ rentowy zwrócił się o nadesłanie dokumentacji do ubezpieczonej. W odpowiedzi na wezwanie, pismem z dnia 2 stycznia 2017 r., które do organu rentowego wpłynęło w dniu 10 stycznia 2017 r., ubezpieczona przedstawiła m.in. następujące dokumenty: kopię umowy o pracę wraz z aneksami, kopię informacji o przejściu zakładu pracy na innego pracodawcę, wykaz wynagrodzeń za pracę od miesiąca października 2015 r., oświadczenie o dacie ustania stosunku pracy, kserokopię rozwiązania umowy o pracę, wypełniony druk Z-10.

Organ rentowy dokonał wypłaty zasiłku za wskazany okres, ustalając jako podstawę wymiaru zasiłku kwotę minimalnego wynagrodzenia pomniejszonego o 13,71 %, tj. 1 569,37 zł w okresie do dnia 31 grudnia 2016 r. oraz kwotę 1 725,80 zł w okresie od dnia 1 stycznia 2017 r.

Po ponownej analizie przesłanej przez ubezpieczoną dokumentacji organ rentowy wydał decyzję z dnia 31 maja 2017 r. (znak: (...)), w której ustalił, że podstawa wymiaru zasiłku chorobowego ubezpieczonej K. W. za okres od dnia 1 listopada 2016 r. do dnia 8 stycznia 2017 r. wynosi 1 941,53 zł.

Przy ponownym ustaleniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego organ rentowy wziął pod uwagę kwotę wynagrodzenia zasadniczego, wskazaną w porozumieniu zmieniającym do umowy o pracę z dnia 30 maja 2014 r., tj. kwotę 3 000 zł brutto miesięcznie. Kwota ta została pomniejszona o składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości 13,71 %. Płatnik składek nie odprowadził należnych składek za miesiące od lipca 2016 r. do września 2016 r., zatem organ rentowy za te miesiące nie wliczył wynagrodzenia do podstawy wymiaru zasiłku. Wobec powyższego podstawa wymiaru zasiłku chorobowego za okres od dnia 1 listopada 2016 r. do dnia 8 stycznia 2017 r. została obliczona na podstawie wynagrodzenia zasadniczego po 3 000 zł brutto (minus 13,71 %) za miesiące październik 2015 r. – czerwiec 2016 r., oraz po 0,00 zł za miesiące lipiec, sierpień i wrzesień 2016 r. Suma powyższych kwot (23 298,30 zł) została podzielona przez organ rentowy przez 12 miesięcy, co dało kwotę 1 941,53 zł brutto. Tę kwotę organ rentowy przyjął jako podstawę wymiaru zasiłku w spornym okresie.

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w lutym 2017 r. zatwierdził do wypłaty na rzecz powódki łączną kwotę 18 197,53 zł brutto (w tym 11 197,53 zł brutto tytułem zaległego wynagrodzenia za pracę oraz 7 000 zł brutto tytułem odprawy pieniężnej). Przyznane świadczenie stanowiło należność pracowniczą niezaspokojoną przez niewypłacalnego pracodawcę, tj. (...) Sp. z o.o. w Chlebni. Kwota 11 197,53 zł brutto dotyczyła wynagrodzenia za okres od dnia 10 lipca 2016 r. do dnia 9 października 2016 r., tj. za okres trzech miesięcy poprzedzających datę wystąpienia niewypłacalności pracodawcy. Wysokość przyznanego świadczenia z tytułu wynagrodzenia za pracę została ograniczona do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału, tj. do kwoty 4 218,92 zł za każdy należny miesiąc. W rozbiciu na poszczególne miesiące przyznana kwota rozkładała się następująco:

- za okres od dnia 10 lipca 2016 r. do dnia 31 lipca 2016 r. – 1 764,95 zł;
- za sierpień 2016 r. – 4 218,92 zł;
- za wrzesień 2016 r. - 4 218,92 zł;
- za okres od dnia 1 października 2016 r. do dnia 10 października 2016 r. – 994,74 zł.

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych przyznał także kwotę 1 924,86 zł tytułem składek na ubezpieczenia społeczne, naliczonych od podstawy 11 197,53 zł.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 22 września 2017 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu zasądził od strony pozwanej (...) spółka z o. o. z siedzibą w Chlebni na rzecz powódki K. W. kwotę 33.026,74 zł brutto, na którą składają się należności pracownicze: w kwocie 16.608, 82 zł brutto tytułem wynagrodzenia za pracę w okresie lipiec-październik 2016r, w kwocie 6.114,00 zł brutto tytułem odprawy w związku z rozwiązaniem umowy o pracę z przyczyn nie dotyczących pracownika oraz w kwocie 10.303,92 zł brutto tytułem ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy.

Dowód:

Akta orzecznicze organu rentowego (w załączeniu do akt sprawy)

Informacje o podstawach i składkach (k. 13 – 15)

Umowa o pracę z dn. 31.08.2012 r. na czas nieokreślony (k. 9, 10 akt sprawy Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu, X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, sygn. akt 628/16)

Zawiadomienie o przejściu zakładu pracy na innego pracodawcę z dn. 30.04.2014 r., informacja z dn. 27.02.2015 r. (k. 18 , 19 akt sprawy Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu, X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, sygn. akt 628/16)

Regulamin wynagradzania z dn. 01.04.2015 r. wraz z załącznikami (k. 106 – 110 akt sprawy Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu, X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, sygn. akt 628/16)

Pismo Wojewódzkiego Urzędu Pracy w W. Wydziału Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych z dn. 15.02.2017 r. (k. 135 akt sprawy Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu, X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, sygn. akt 628/16)

Wyrok z dn. 22.09.2017 r. (k. 189 akt sprawy Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu, X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, sygn. akt 628/16)

W oparciu o powyższe ustalenia faktyczne Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie jako zasadne.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. Nr 60, poz. 636) (dalej jako ustawa zasiłkowa) podstawę wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego ubezpieczonemu będącemu pracownikiem stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacone za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy. Podstawę wymiaru zasiłku chorobowego za jeden dzień niezdolności do pracy stanowi jedna trzydziesta część wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru zasiłku (art. 36 ust. 3 ustawy zasiłkowej).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie stanowiące podstawę wymiaru zasiłku chorobowego ustala się przez podzielenie wynagrodzenia osiągniętego przez ubezpieczonego będącego pracownikiem za okres, o którym mowa w art. 36 ust. 1 i 2, przez liczbę miesięcy, w których wynagrodzenie to zostało osiągnięte (art. 38 ust. 1 ustawy zasiłkowej).

Przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego nie uwzględnia się składników wynagrodzenia, do których pracownik zachowuje prawo w okresie pobierania tego zasiłku zgodnie z postanowieniami układów zbiorowych pracy lub przepisami o wynagradzaniu, jeżeli są one wypłacane za okres pobierania tego zasiłku (art. 41 ust. 1 ustawy zasiłkowej).

Premie, nagrody i inne składniki wynagrodzenia przysługujące za okresy miesięczne wlicza się do podstawy wymiaru zasiłku chorobowego w kwocie wypłaconej pracownikowi za miesiące kalendarzowe, z których wynagrodzenie przyjmuje się do ustalenia podstawy wymiaru zasiłku (art. 42 ust. 2 ustawy zasiłkowej).

W myśl art. 45 ust. 1 ustawy zasiłkowej podstawa wymiaru zasiłku chorobowego z tytułu pracy w pełnym wymiarze czasu pracy nie może być niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, po odliczeniu kwoty odpowiadającej 13,71% tego wynagrodzenia.

Podstawa wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego nie może być wyższa niż kwota wynosząca 100% przeciętnego wynagrodzenia. Kwotę tę ustala się miesięcznie, poczynając

od 3. miesiąca kwartału kalendarzowego, na okres 3 miesięcy, na podstawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału, ogłaszanego dla celów emerytalnych (art. 46 ustawy zasiłkowej).

Zgodnie z Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 9 lutego 2017 r. przeciętne wynagrodzenie w czwartym kwartale 2016 r. wyniosło 4 218,92 zł.

W okresie do dnia 31 października 2016 r. ubezpieczona podlegała do ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia u płatnika składek (...) Sp. z o.o. Z uwagi na powstałą w dniu 20 października 2016 r. niezdolność do pracy, za okres od dnia 20 października 2016 r. do dnia 31 października 2016 r. ubezpieczona posiadała prawo do wynagrodzenia za czas choroby, którego obowiązek wypłaty spoczywał na pracodawcy. Za późniejszy okres niezdolności do pracy, tj. okres od dnia 1 listopada 2016 r. do dnia 8 stycznia 2017 r., ubezpieczona wniosła o wypłatę zasiłku chorobowego do organu rentowego.

Ustalając podstawę wymiaru zasiłku chorobowego za wskazany okres organ rentowy zasadnie przyjął, iż należało wziąć pod uwagę otrzymane przez ubezpieczoną wynagrodzenie za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy, tj. za okres od października 2015 r. do września 2016 r. Bezspornie za miesiące lipiec, sierpień i wrzesień 2016 r. ubezpieczona nie otrzymała od pracodawcy wynagrodzenia. Za te miesiące płatnik składek nie uiścił także należnych składek na ubezpieczenie społeczne.

Kwestia niewypłacenia wynagrodzenia w niektórych miesiącach uwzględnianych w podstawie wymiaru zasiłku chorobowego została już poruszona w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W wyroku z dnia 14 lipca 2005 r. (sygn. akt II UK 314/04, Legalis) Sąd Najwyższy wskazał, że niewypłacenie wynagrodzenia w niektórych miesiącach uwzględnianych w podstawie wymiaru zasiłku chorobowego powoduje wyłącznie tych miesięcy z obliczenia podstawy wymiaru zasiłku.

Sąd Najwyższy wywiódł w uzasadnieniu cytowanego orzeczenia, że okoliczność nieuwzględnienia przez ustawodawcę jakiegokolwiek możliwości ustalenia podstawy wymiaru zasiłku chorobowego na wypadek nieuzyskania wynagrodzenia nasuwa wniosek, że pracownik świadczący pracę i nieuzyskujący za nią wynagrodzenia nie może powoływać się na przesłankę ubezpieczenia, czyli na utratę wynagrodzenia z powodu choroby. **Jeśli więc wynagrodzenie zostało wypłacone tylko w niektórych z 6 miesięcy przypadających przed powstaniem niezdolności do pracy (obecnie: 12 miesięcy) sumę tych wynagrodzeń dzieli się przez sześć (obecnie dwanaście) miesięcy i wynik decyduje o wysokości podstawy wymiaru zasiłku.**

Podobne stanowisko Sąd Najwyższy zawarł w wyroku z dnia 7 września 2005 r. (sygn. akt II UK 20/05), wskazując, iż podstawą wymiaru zasiłku chorobowego jest wynagrodzenie faktycznie wypłacone przez pracodawcę, a w przypadku, gdy pracodawca nie wypłaca pracownikowi wynagrodzenia, podstawą tą jest minimalne wynagrodzenie za pracę. Rozwijając powyższą tezę Sąd Najwyższy podniósł, że użycie w ustawie o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa terminu **"wynagrodzenie"** bez bliższego określenia **oznacza zawsze wynagrodzenie otrzymane przez pracownika lub pozostawione do jego dyspozycji**. Przepis art. 36 ust. 1 określa wynagrodzenie jako wypłacone, co nie pozostawia pola do jakiegokolwiek innej interpretacji. (...) Jeżeli pracodawca wypłaca wynagrodzenie zaniżone w stosunku do umówionego lub nie wypłaca w ogóle wynagrodzenia, ma to wpływ na wysokość przyznanego pracownikowi zasiłku chorobowego. Pracownik jest wówczas pokrzywdzony, ale pokrzywdzenie to nie jest następstwem niewłaściwej interpretacji prawa przez organ rentowy, lecz następstwem zawinionego działania pracodawcy. (...) W przypadku pracownika, któremu pracodawca nie wypłaca wynagrodzenia, prawidłowo ustalona na podstawie art. 36 ust. 1 ustawy podstawa wymiaru zasiłku chorobowego powinna być zerowa. (...) Niezdolnemu do pracy z powodu choroby pracownikowi ustawa gwarantuje środki na zaspokojenie podstawowych potrzeb. Taką gwarancję przewiduje przepis art. 45 ust. 1, który stanowi, że podstawa wymiaru zasiłku chorobowego z tytułu pracy w pełnym wymiarze czasu pracy nie może być niższa od kwoty najniższego wynagrodzenia pracowników. (...) W konsekwencji podstawą wymiaru zasiłku chorobowego w rozumieniu art. 36 ust. 1 jest wynagrodzenie faktycznie wypłacone przez pracodawcę, a w przypadku, gdy pracodawca nie wypłaca pracownikowi wynagrodzenia, podstawą tą jest zgodnie z art. 45 ust. 1 minimalne wynagrodzenie za pracę.

Z uwagi na powyższe stanowisko ubezpieczonej, zgodnie z którym organ rentowy, ustalając podstawę wymiaru zasiłku chorobowego, winien uwzględnić jedynie 9 miesięcy, w których ubezpieczona otrzymała od pracodawcy wynagrodzenie, nie zasługiwało na uwzględnienie.

W wyroku z dnia 3 listopada 2010 r. (sygn. akt I UK 134/10, Legalis) Sąd Najwyższy wskazał ponadto, że jeżeli nie doszło do wypłaty wynagrodzenia, to niezależnie od jego zasądzenia, nie może ono być wliczone do podstawy wymiaru zasiłku chorobowego.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że w istocie pracodawca nie wypłacił ubezpieczonej wynagrodzenia za miesiące: lipiec, sierpień i wrzesień 2016 r. Podkreślić należy jednak, że ubezpieczona ostatecznie otrzymała wynagrodzenie za wskazane miesiące, przy czym zostało ono wypłacone w ograniczonej wysokości przez wojewódzki urząd pracy ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych zatwierdził do wypłaty na rzecz powódki łączną kwotę 18 197,53 zł brutto (w tym 11 197,53 zł brutto tytułem zaległego wynagrodzenia za pracę oraz 7 000 zł brutto tytułem odprawy pieniężnej). Przyznane świadczenie stanowiło należność pracowniczą niezaspokojoną przez niewypłacalnego pracodawcę, tj. (...) Sp. z o.o. w Chlewni. Kwota 11 197,53 zł brutto dotyczyła wynagrodzenia za okres od dnia 10 lipca 2016 r. do dnia 9 października 2016 r., tj. za okres trzech miesięcy poprzedzających datę wystąpienia niewypłacalności pracodawcy. Wysokość przyznanego świadczenia z tytułu wynagrodzenia za pracę została ograniczona do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału, tj. do kwoty 4 218,92 zł za każdy należny miesiąc. W rozbiciu na poszczególne miesiące przyznana kwota rozkładała się następująco:

- za okres od dnia 10 lipca 2016 r. do dnia 31 lipca 2016 r. – 1 764,95 zł;
- za sierpień 2016 r. – 4 218,92 zł;
- za wrzesień 2016 r. - 4 218,92 zł;
- za okres od dnia 1 października 2016 r. do dnia 10 października 2016 r. – 994,74 zł.

Z uwagi na powyższe, w ocenie Sądu, sytuacji ubezpieczonej nie można zakwalifikować jako nieotrzymanie wynagrodzenia za miesiące lipiec, sierpień i wrzesień 2016 r. Otrzymana przez ubezpieczoną z wojewódzkiego urzędu pracy kwota 11 197,53 zł brutto stanowiła bowiem wynagrodzenie uzyskane za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc powstania niezdolności do pracy. Sąd zwraca przy tym uwagę, że w przepisie art. 36 ust. 1 ustawy zasiłkowej mowa jest o przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu uzyskanym **za okres** 12 miesięcy kalendarzowych, nie zaś o wynagrodzeniu uzyskanym **w okresie** 12 miesięcy kalendarzowych. W ocenie Sądu z literalnego brzmienia cytowanego przepisu wynika, iż organ rentowy, ustalając podstawę wymiaru zasiłku chorobowego, winien uwzględnić także wynagrodzenie uzyskane przez ubezpieczonego już po terminie wymagalności tego wynagrodzenia, jeżeli uzyskane przez ubezpieczonego kwoty dotyczą wynagrodzenia należnego za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc powstania niezdolności do pracy.

Wydając decyzję z dnia 31 maja 2017 r. organ rentowy posiadał informację o wypłaceniu przez wojewódzki urząd pracy wskazanej wyżej kwoty tytułem należnego ubezpieczonej wynagrodzenia za pracę za okres od dnia 10 lipca 2016 r. do dnia 9 października 2016 r. Tym samym, w ocenie Sądu, niezasadnie organ rentowy przyjął, iż uzyskane przez ubezpieczoną wynagrodzenie w miesiącach lipiec, sierpień i wrzesień 2016 r. wynosiło 00,00 zł.

W dalszej kolejności Sąd zważył, że na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach orzeczniczych, organ rentowy miał możliwość ustalenia, iż za okres 12 miesięcy kalendarzowych przypadających przed miesiącem powstania niezdolności do pracy, ubezpieczona otrzymała wynagrodzenie wyższe niż przyjęte przez organ rentowy 3 000 zł brutto miesięcznie. Wskazać należy bowiem, że organ rentowy dysponował aneksem do umowy o pracę, w którym wskazano, że oprócz wynagrodzenia zasadniczego w kwocie 3 000 zł brutto miesięcznie, ubezpieczonej przysługuje także premia regulaminowa. Ponadto ubezpieczona przedstawiła organowi rentowemu wyciąg z rachunku bankowego, dowodząc,

jakie kwoty otrzymała od pracodawcy tytułem wynagrodzenia za okres rzeczonych 12 miesięcy kalendarzowych. We wskazanym okresie ubezpieczona otrzymała tytułem wynagrodzenia następujące kwoty:

- za październik 2015 r. – 3 984,36 zł;
- za listopad 2015 r. – 4 491,24 zł;
- za grudzień 2015 r. – 4 360,62 zł;
- za styczeń 2016 r. – 4 611,30 zł;
- za luty 2016 r. – 4 686,10 zł;
- za marzec 2016 r. – 4 686,10 zł;
- za kwiecień 2016 r. – 4 690,10 zł;
- za maj 2016 r. – 4 690,10 zł;
- za czerwiec 2016 r. – 4 690,10 zł.

Nie sposób pominąć także okoliczności, iż z dokumentów rozliczeniowych przekazanych do organu rentowego wynika, że we wskazanym okresie podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wnioskodawczynie wyniosła:

- za październik 2015 r. – 5 873,00 zł;
- za listopad 2015 r. – 5 693,00 zł;
- za grudzień 2015 r. – 6 420,00 zł;
- za styczeń 2016 r. – 6 232,00 zł;
- za luty 2016 r. – 6 592,00 zł;
- za marzec 2016 r. – 6 700,00 zł;
- za kwiecień 2016 r. – 6 700,00 zł;
- za maj 2016 r. – 6 700,00 zł;
- za czerwiec 2016 r. – 6 700,00 zł.

Mimo nieprzedstawienia przez płatnika składek zaświadczenia ZUS Z-3, na podstawie posiadanych informacji, w szczególności treści aneksu do umowy o pracę, organ rentowy mógł ustalić, że na powyższe kwoty podstawy wymiaru składek, tj. kwoty przychodu, składa się uzyskane przez ubezpieczoną wynagrodzenie zasadnicze oraz premie. Podstawa wymiaru składek była więc w przypadku ubezpieczonej tożsama z podstawą wymiaru zasiłku chorobowego. Przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego nie uwzględnia się bowiem tych składników wynagrodzenia, do których pracownik zachowuje prawo w okresie pobierania tego zasiłku zgodnie z postanowieniami układów zbiorowych pracy lub przepisami o wynagradzaniu, jeżeli są one wypłacane za okres pobierania tego zasiłku (art. 41 ust. 1 ustawy zasiłkowej). Ponieważ Regulamin wynagradzania pracowników (...) Sp. z o.o. nie stanowił, że pracownik zachowuje prawo do premii regulaminowej w okresie pobierania zasiłku, stosując przepis art. 41 ust. 1 ustawy zasiłkowej a contrario, uznać należy, że premie regulaminowe uzyskiwane przez ubezpieczoną obok wynagrodzenia zasadniczego należało uwzględnić w podstawie wymiaru zasiłku chorobowego. Regulamin premiowania, stanowiący załącznik do Regulaminu wynagradzania, wskazywał, że premia regulaminowa przysługuje z tytułu wykonania zadań własnych. Logicznym jest więc, że premia ta nie przysługiwała w okresie niezdolności do pracy, tj. w okresie

niewykonania tych zadań. Organ rentowy mógł też zwrócić się do ubezpieczonej z wnioskiem o złożenie oświadczenia co do składników wynagrodzenia otrzymanego za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających dzień powstania niezdolności do pracy.

Z uwagi na powyższe, ustalając podstawę wymiaru zasiłku chorobowego, należało uwzględnić faktycznie otrzymane przez ubezpieczoną kwoty, pomniejszone o 13,71 %, tj.:

- za październik 2015 r. – 5 873 zł (po pomniejszeniu: 5 067,81 zł);
- za listopad 2015 r. – 5 693 zł (po pomniejszeniu: 4 912,49 zł);
- za grudzień 2015 r. – 6 420 zł (po pomniejszeniu: 5 539,82 zł);
- za styczeń 2016 r. – 6 232 zł (po pomniejszeniu: 5 377,59 zł);
- za luty 2016 r. – 6 592 zł (po pomniejszeniu: 5 688,24 zł);
- za marzec 2016 r. – 6 700 zł (po pomniejszeniu: 5 781,43 zł);
- za kwiecień 2016 r. – 6 700 zł (po pomniejszeniu: 5 781,43 zł);
- za maj 2016 r. – 6 700 zł (po pomniejszeniu: 5 781,43 zł);
- za czerwiec 2016 r. – 6 700 zł (po pomniejszeniu: 5 781,43 zł);
- za lipiec 2016 r. – 1 764,95 zł (po pomniejszeniu: 1 522,98 zł);
- za sierpień 2016 r. – 4 218,92 zł (po pomniejszeniu: 3 640,50 zł);
- za wrzesień 2016 r. – 4 218,92 zł (po pomniejszeniu: 3 640,50 zł).

Za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających dzień powstania niezdolności do pracy ubezpieczona otrzymała więc tytułem wynagrodzenia kwotę, która po pomniejszeniu o 13,71 %, wyniosła 58 515,65 zł. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie uzyskane przez ubezpieczoną w tym okresie wyniosło więc 4 876,30 zł (58 515,65 zł : 12).

Ponieważ zasiłek chorobowy przysługiwał ubezpieczonej za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, podstawa wymiaru tego zasiłku nie mogła być wyższa niż kwota wynosząca 100 % przeciętnego wynagrodzenia (art. 46 ustawy zasiłkowej). Zgodnie z Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 9 lutego 2017 r. przeciętne wynagrodzenie w czwartym kwartale 2016 r. (tj. w momencie powstania niezdolności ubezpieczonej do pracy) wyniosło 4 218,92 zł. Tym samym ustaloną w powyższy sposób podstawę wymiaru zasiłku, tj. kwotę 4 876,30 zł, należało obniżyć do kwoty 4 218,92 zł.

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd dał wiarę w całości przedstawionym w sprawie dowodom z dokumentów, jako że żadna ze stron w toku postępowania nie podważyła skutecznie ich autentyczności i wiarygodności, a także wyjaśnieniom wnioskodawczyni, które były spójne, logiczne i zbieżne z przedstawionymi dokumentami, a przez to w pełni wiarygodne. Sąd postanowił z urzędu dopuścić niezbędne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy dowody z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy tut. Sądu, toczącej się pod sygn. akt X P 628/16.

Mając na uwadze powyższe, działając w oparciu o przepis art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił, iż podstawa wymiaru zasiłku chorobowego wnioskodawczyni za okres od dnia 1 listopada 2016 r. do dnia 8 stycznia 2017 r. wynosi 4 218,92 zł – o czym orzeczono jak w sentencji wyroku.